

БРОЈАНИЦА СВЕТИСЛАВА БОЖИЋА

Округли сто о добитнику Награде *Златна књига*
Библиотеке Матице српске, 15. новембар 2018.

Додела Награде Златна књига Библиотеке Матице српске, 27. април 2018.
(Миро Вуксановић, Светислав Божић, Селимир Радуловић)

Округли сто посвећен делу Светислава Божића, 15. новембар 2018.

Миро Вуксановић

ИМЕ СВЕТИСЛАВА БОЖИЋА

Са задовољством се обраћам, свима, у име људи који су својом једногласном одлуком учинили да *Златну књигу Библиотеке Матице српске* добије Светислав Божић, композитор, професор универзитета, члан САНУ. Награда је уручена 27. априла ове године. Њен део је данашњи скуп, зборник који ће објавити беседе са уручења и радове са округлог стола који је управо почео. Тамо ће, у зборнику, бити реч коју сам на свечаном скупу казао као образложење награде. Тамо су нанизани основни подаци о раду добитника. Због таквог низања је у наслову реч *бројаница*. Иста именица је у наслову овог састанка на којем свако од нас треба да ради свој посао, да говори оно што му је у знању и разумевању. Овај писац ће о речима, ви ћете о музици.

Најпре ћу да саопштим како сам видео и како сада гледам именицу Светислав. То је природно двосложно српско име које дозива словенски корен. Али, писац не отвара реч као што раде лексиколози и етимолози. Књижевни доживљај је друкчији, слободнији, све бољи ако је обухватнији. Овде су, у имену Светислав, срасле две речи – *свети* и *слава*. У првој је и *свет*, а из њега *светлост*, *светост*, *светиња*, *светионик*. Велики је родослов речи које почињу овако. И свака је свечана. Буде у нама нешто много важније од редовних свакодневних изговарања. Други део имена Светислав има у себи *славу*. У додиру са претходницом то не може да буде слава која дигне пламен и брзо се угаси. Није то она слава што мери колико је ко познат, где се о њему пише и говори, колико је славан. Од тога има нешто узвишеније и само српско. То је крсна слава. Реч *свети* дозива само такву *славу*, крсну, породичну, једну.

Замислимо сада – за тренутак, не више, довољно је – да је неко испред нас исписао презиме Божић и да су уместо нас људи који не знају да је то презиме. Сви би, у то не може да буде сумње, реч прочитали као име најсвечанијег, рођственског, хришћанског празника. Рекли би да је то: Божић. А у овој српској кући може да буде само православни и светосавски. Овде није потребно дуљити. Све је очигледно.

И замислимо сада – такође за часак, само толико – какве бисмо и које бисмо речи најчешће чули ако би неко јасним гласом казивао наслове композиција Светислава Божића. Зар вам одмах не долазе називи у којима су: *литургија*, *опело*, *бденије*, *духовна*

плетеница, вечерње, духовна лира, патријарх Павле, Хиландар, духовна лирика, јутрење, Грачаница, молитва, Рачани, и даље, у ретко таквој музичкој бројаници?

Зар сада није заправо речено да је тачно веровање да име човеку није само први знак који добија на крштењу – а притом се мисли, разуме се, на српска имена, народна, изворна, чиста од туђица и помодности – да такво име није само кумовски дар, да је то оно што се свакочасно урезује у свест, у вијуге, у буђење даровитости, да тако и постаје суштина човека који име носи?

На крају само још ово, што очекујете и знате да је истина, сажета у питању које носи и одговор: зар је могао Светислав Божић да постане ико други осим оно што јесте – водећи савремени српски композитор духовне музике чија је основа православна, светосавска, немањићка, наша, али и свих који воле уметност вишег реда и важења! Оваквој истини припадају одобравања, награде, захвалност и аплауз.

(Беседа на почетку Округлог стола *Бројаница Светислава Божића*, 15. новембар 2018. године)